

Wacław Lewandowski

Załącznik 1

### Spis publikacji

#### . Książki:

A-1: monograficzne:

1. *Józef Mackiewicz. Artyzm. Biografia. Recepcja*, Londyn 2000, wyd. Kontra.
2. *...strofy dla mew i mgieł... Z dziejów literatury Drugiej Emigracji (i jej relacji komunikacyjnych)*, Toruń 2005, UMK, rozprawa habilitacyjna.
3. *Oswoić Wyspy. Wielka Brytania i Brytyjczycy w piśmiennictwie polskiego wychodźstwa wojennego i Drugiej Emigracji*, Toruń 2017, UMK.

A-2: edycje komentowane:

1. Felicja Romanowska [J. Mackiewicz, J. Wyszomirski, St. Mackiewicz, W. Charkiewicz], *Wileńska powieść kryminalna*, Wstępem i przypisami opatrzył..., Londyn 1995, wyd. Kontra.
2. Bolesław Leśmian, *Klechdy polskie*, Wstęp i opracowanie..., Kraków 1999, Universitas, seria: Biblioteka Polska, red. J. Błoński.
3. Maria Danilewicz Zielińska, *Biurko Konopnickiej*, Wstęp, opracowanie i przypisy..., Warszawa 2000, OPEN.
4. Janina Kościałkowska, *Bih me!*, Wstęp, opracowanie i przypisy..., Warszawa 2000, OPEN.

5. Jerzy Andrzejewski, *Dziennik paryski*, Wstęp i opracowanie..., Warszawa 2003, OPEN.

6. Tadeusz Nowakowski, *Obóz Wszystkich Świętych*, Wstęp, opracowanie i przypisy..., Warszawa 2003, OPEN.

7. Józef Mackiewicz, Barbara Toporska, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, With notes by..., Londyn 2010, KONTRA.

8. Marian Hemar, *Listy do Mieczysława Grydzewskiego*, opracował..., Toruń 2015, Wydawnictwo Naukowe UMK, serii "Dokumentacja życia literackiego kręgu londyńskich *Wiadomości*" pod. red...., t. 10.

#### **B: Rozprawy w książkach zbiorowych:**

- „*Stacja: Żydzi do mnie!*”, [w:] *Pisanie Białoszewskiego*, Szkice pod red. M. Głowińskiego i Z. Łapińskiego, Warszawa 1993, wyd. IBL, s. 45-61.
- „*Głęboki szacunek*” i „*grydzewskie poprawki*”. *Józef Mackiewicz i Redaktor „Wiadomości”*, [w:] „*Wiadomości*” i okolice. *Szkice i wspomnienia*, red. M. A. Supruniuk, Toruń 1995, UMK, s. 85-106.
- *Wyjść ze Lwowa znaczyło wyjść ze świata*, [w:] „*Wiadomości*” i okolice II. *Szkice i wspomnienia*, red. M. A. Supruniuk, Toruń 1996, UMK, s. 89-105.
- *Śprzed Potopu. O pisarstwie Floriana Czarnyszewicza*, [w:] *Szkice o polskich pisarzach emigracyjnych*, pod. red. M. Kisiela i W. Wójcika, Katowice 1996, Towarzystwo Zachęty Kultury, s. 29-47.

- „*Książki, których nawet pisać nie trzeba*” – Jerzego Pietrkiewicza opowiadania o kraju okupowanym, [w:] *Jerzy Pietrkiewicz. Inna wersja emigracji*, red. B. Czarnecka, J. Kryszak, Toruń 2000, Pracownia Badań Emigracji UMK, s. 145-153.
- *Nomada patrzy na ludzi osiadłych. Topos „homo viator” w późnej twórczości Kazimierza Wierzyńskiego*, [w:] *Człowiek w drodze*, t. II *Między tekstem a osobą*, red. L. Wiśniewska, Bydgoszcz 2000, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej, s. 71-80. Wersja rozszerzona: „Archiwum Emigracji” 2001, z. 4, s. 51-58.
- *O romansie, którego nie było: Józef Mackiewicz – Stefania Kossowska*, [w:] *Zycie literackie drugiej emigracji niepodległościowej (I)*, red. J. Kryszak, R. Moczko, Toruń 2001, UMK, s. 187-199.
- *Józef Mackiewicz o węgierskim powstaniu 1956 roku*, [w:] *Lengyelek és Magyarok Európában. Nyelv, irodalom, kultúra – párhuzamok és kapcsolatok (Polacy i Węgrzy w Europie. Język, literatura, kultura – paralele i kontakty)*, red. L. K. Nagy, Debrecen 2001, Debreceni Egyetem (Uniwersytet Debreczyński), s. 137-144.
- *O literackich przedstawieniach podchodu głuszca na toku*, [w:] *Las w kulturze polskiej II*, red. W. Łysiak, Poznań 2002, wyd. „Eco”, s. 503-511.
- „*Tyfus, teraz słowiki*” – zagadki recepcji, [w:] *Marian Czuchnowski – kronikarz emigracyjnej codzienności*, red. J. Kryszak, P. Tański, Toruń 2002, Pracownia Badań Emigracji UMK, s. 127-140.
- *Bolesława Taborskiego »Pamiętki życia literackiego w „polskim Londynie” (i poza nim) w latach 1953-1966, z sylwetką własną na cudzym tle«*, [w:] *Przez lustra. Pisarstwo Bolesława Taborskiego*, red. W. Ligęza i J. Wolski, Toruń 2002,

Wydawnictwo Adam Marszałek, s. 115-125; Wyd. II poprawione: Toruń 2003, s. 113-123.

- *Zobaczyć Polskę z bliska. O okolicznościach i skutkach wycieczki emigracyjnych literatów do kraju*, [w:] *Zycie literackie drugiej emigracji niepodległościowej (II)*, red. B. Czarnecka, J. Kryszak, Toruń 2004, Wydawnictwo Adam Marszałek, s. 55-78.
- *Tymon Terlecki czyta Wierzyńskiego*, [w:] *Tymon Terlecki – etos emigranta*, red. J. Kryszak, M. Mroczkowska, Toruń 2004, Pracownia Badań Emigracji ILP UMK, s. 49-63.
- *Funkcje semantyczne i wartościowe przedstawień lasu pierwotnego w opowiadaniach Franciszka Wysłoucha*, [w:] *Las w kulturze polskiej III*, red. W. Łysiak, Poznań 2004, wyd. „Eco”, s. 261-266.
- *Emigrant w poszukiwaniu wiary i nadziei*, [w:] *Pisarz na emigracji. Mitologie, style, strategie przetrwania*, red. H. Gosk, A. St. Kowalczyk, Warszawa 2005, Dom Wydawniczy Elipsa, s. 386-398.
- *Poeta religijny (głos w dyskusji)*, [w:] *Wspominając Miłosza...*, red. J. Banaszak, W. Trzeciakowski, Bydgoszcz 2005, [b. wyd.], s. 73-81.
- *Mikołaj Mikułowski (1950-2005)*, [w:] *Las w kulturze polskiej IV*, red. W. Łysiak, Poznań 2006, wyd. „Eco”, s. 589-591.
- *Błogosławione „Miasto-Olbrzym”*, [w:] *Przez dwa stulecia. In memoriam Artur*

Hutnikiewicz, red. J. Kryszak, H. Ratuszna, Toruń 2006, UMK, s. 257-267.

- wsp. z: B. Burdziej: *Bibliografia prac Artura Hutnikiewicza*, [w:] A. Hutnikiewicz, *Z pism rozproszonych*, Toruń 2006, Wyd. A. Marszałek, s. 135-172.
- *W sprawie genezy „Świata”. O kilku elementach autobiografii kreowanej Czesława Miłosza*, [w:] *Światy przedstawione. Prace z historii i teorii literatury ofiarowane Profesorowi Jerzemu Speinie*, red. M. Kalinowska, E. Owczarz, J. Skuczyński, M. Wołek, Toruń 2006, wyd. UMK, s.363-368.
- *Wiedza o lesie a badania literackie*, [w:] *Las w kulturze polskiej V*, red. W. Łysiak, Poznań 2007, wyd. „Eco”, s. 11-17.
- „Sztuka i suka” (*Poezja Drugiej Emigracji na temat poezji krajowej – rudymenta*), [w:] *Polonistyczne drogi*, red. M. Wróblewski, Toruń 2008, UMK, s. 157-166.
- *Nad korespondencją Jerzego Giedroycia i Andrzeja Bobkowskiego*, [w:] *Jerzy Giedroyc: kultura, polityka, wiek XX. Debaty i rozprawy*, red. A. Mencwel, A. St. Kowalczyk, L. Szaruga, Z. Grębecka, Warszawa 2009, s. 277-284, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- *Bogdana Czaykowskiego „Do Adama Czerniawskiego”*, [w:] *Poezja świadoma siebie. Interpretacje wierszy autotematycznych*, red. A. Stoff, A. Skubaczewska-Pniewska, D. Brzostek, Toruń 2009, s. 183-190, Wyd. UMK.
- *Rosja Józefa Mackiewicza*, [w:] *Józef Mackiewicz i krytycy. Antologia tekstów* pod red. M. Zybury, Łomianki 2009, s. 547-561, wyd. LTW.
- *Das Russland des Józef Mackiewicz*, in.: *Zwischen (Sowjet-) Russland und Deutschland. Geschichte und Politik im Schaffen von Józef Mackiewicz (1902-1985)*,

Hrsg. K. Ruchniewicz, M. Zybura, Osnabrück 2012, Fibre Verlag, s. 169-183, przeł. I. Sławek.

• *Laudacja z okazji wręczenia Wiesławowi Myśliwskiemu Nagrody Miast Partnerskich Torunia i Getynge im. Samuela Bogumiła Lindego*, [w:] *Wspólnie czy obok?*, red. L. Żyliński, Toruń 2012, [publikacja polsko-niemiecka o podwójnej paginacji], s. 23-26; 23-27, wersja niemiecka w przekładzie E. Grotek, wyd. Urząd Miasta Torunia i WN UMK.

• *Die polnische Emigration nach Jalta und die Migration der 1980er Jahre*, [w:] D. Henseler, R. Makarska (red.), *Polnische Literatur in Bewegung. Die Exilwelle der 1980er Jahre*, Bielefeld 2013, Transcript Verlag, s. 23-30, przeł. D. Henseler.

• *Polska emigracja pojałtańska a migracja lat osiemdziesiątych. Rozważania terminologiczne*, [w:] P. Czaplinski i in. (red.), *Poetyka migracji. Doświadczenie granic w literaturze polskiej przełomu XX i XXI wieku*, Katowice 2013, s. 45-52, Wydawnictwo UŚ.

• *Dwie Ameryki Kazimierza Wierzyńskiego*, [w:] *Od New Orleans do Mississauga. Polscy pisarze w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie po II wojnie światowej (najnowsze badania)*, red. B. Dorosz, Warszawa 2015, Wydawnictwo IBL PAN, s. 31-49.

• *Od dziennika szkolnego do kluczowej powieści pokoleniowej. Rękopis „Obozu Wszystkich Świętych” Tadeusza Nowakowskiego*, [w:] D. Osses (red.), *Między niepewnością a nadzieją. Sztuka, kultura i codzienność polskich displaced persons w Niemczech 1945-1955*, Katalog wystawy, Essen 2016, s. 184-185; [to samo po niemiecku:] *Vom Klassenbuch zum Schlüsselroman einer Generation. Das Manuskript „Polonaise Allerheiligen” von Tadeusz Nowakowski*, [w:] D. Osses (red.), *Zwischen Ungewissheit und Zuversicht. Kunst, Kultur und Alltag polnischer Displaced Persons in Deutschland 1945-1955*, Begleitbuch zur Ausstellung, Essen 2016, s. 184-185; [to samo po angielsku:] *From a Class Register to a Key Novel for a Generation. The manuscript of “All Saints Polonaise” by Tadeusz Nowakowski*, [w:] D. Osses (red.), *Between Uncertainty and Confidence. The Art, Culture and Everyday Life of Polish Displaced Persons in Germany 1945-1955*, Exhibition book, Essen 2017, s. 186-187.

### C: Artykuły w czasopismach:

- *Przyczynek do biografii Józefa Mackiewicza prośbami i pytaniami do Włodzimierza Boleckiego, autora „Ptasznika z Wilna” przeplatane [polemika]*, „Teksty Drugie” 1991, nr 6 (12), s. 51-72.

- *Zasadzić głuszca. Rytuał wtajemniczenia: Wańkowicz, Pawlikowski, Miłosz*, „Teksty Drugie” 1992, nr 6 (18), s. 51-66.
- *Niepodległość literacko nieatrakcyjna?*, „Res Publica Nowa” 1993, nr 6 (57), s. 43-45.  
Wersja rozszerzona: „Debata” 1993, nr 1 (1), s. 76-79.
- *Siekiera trzebi ogród (o poezji Bogdana Czaykowskiego)*, „Kwartalnik Artystyczny” 1994, nr 4 (4), s. 58-69.
- *Rosja Józefa Mackiewicza*, „Kresy” 1995, nr 1 (21), s. 143-151.
- *Florian Czarnyszewicz (Portret literacki)*, „Zeszyty Naukowe WSP w Bydgoszczy”,  
Studia Filologiczne, z. 40, Filologia polska (17), red. A. Chruszczyński, Bydgoszcz  
1996, s. 116-133.
- *W sprawie „bilansu Emigracji”*, „Kresy” 1997, nr 3 (31), s. 157-161.
- *Nad hymnami Helsztyńskiego*, „Promocje Pomorskie” 1998, nr 4 (64), s. 42-43.
- *Zbigniew Herbert (1924-1998)*, „Promocje Pomorskie” 1998, nr 8 (68), s. 1 i 14.
- *Jak pisać o braciach w kraju? – Na marginesie „Listu do brata” Tadeusza*

Nowakowskiego, „Archiwum Emigracji” 1999, z. 2, s. 95-101.

- [edycja:] *Listy Jerzego Stempowskiego do Janiny i Wacława Kościółkowskich*, „Archiwum Emigracji” 2000, z. 3, s. 131-167.
- *Józef Mackiewicz ofiarą „potężnych sił”?*, „Kwartalnik Artystyczny” 2000, nr 4 (28), s. 144-150.
- *Znalezisko z dopiskami*, „Plus-Minus” (dodatek „Rzeczpospolitej”) 2002, nr 12 (482) z 23-24 03, s. 6.
- *Kłopot z „Herostratesem”*, „Pamiętnik Literacki” 2003, z. 4, s. 231-238.
- *Setna rocznica urodzin Józefa Mackiewicza* [wstęp redakcyjny do bloku 15 tekstów o twórczości pisarza], „Archiwum Emigracji” 2002/2003, z. 5/6, s. 155-156.
- *Gdyby żył, byłby stulatkiem*, „Forum książki” (Dodatek „Forum Akademickiego”) 2003, nr 2 (27), s. 4-5.
- *Tymon Londyńczyk* [tekst wystąpienia na poświęconym Tymonowi Terleckiemu wieczorze PEN Clubu w Warszawie 26 09 2003], „Przegląd Polski” (Dodatek Tygodniowy „Nowego Dziennika”, Nowy Jork) 2003, z 31 października, s. 5.



- *Śmierć Poety*, „Dziennik Polski” (Londyn) 2004, nr 199 z 18 08, s. 7.
- „*Ulegam przedawnieniu*” [o liryce J. Ficowskiego], „Dziennik Polski” (Londyn) 2004, nr 211 z 1 09, s. 7.
- *Port Artura. Artur Hutnikiewicz (12 I 1916 – 16 IV 2005)*, „Tygodnik Powszechny” 2005, nr 18 (2912), s. 27.
- *Zostawmy habilitację!*, „Forum Akademickie” 2005, nr 6(142), s.40-41.
- *Wspominając Panią Marię; Janina Kościałkowska; J. Mackiewicz – J. E. Skiwski. Kilka uwag o tym, kogo nazywać emigrantem*, „Archiwum Emigracji” 2006, z. (1-2) 7-8, s.: 291-293; 301-303; 409-411.
- *Tadeusz Nowakowski. Portret literacki w 10. rocznicę śmierci*, „Kwartalnik Artystyczny” 2006, nr 1 (49), s. 88-98.
- *Józef Mackiewicz az 1956-os magyar forradalomról*, „Nagyvilág” 2006, nr 9-10, s. 929-936, przekł. węgierski A. Bóka.
- *Mitoszas ir nacionalizmas*, „Darbai ir Dienos” (Kowno) 2006, nr 46, s. 147-152, przełożyła na litewski V. Narušiene.

- *Miłosz i nacjonalizm*, „Archiwum Emigracji” 2007, z. 1 (IX), s. 88-92.
- *Umysł religijnie nieobojętny. Józef Mackiewicz wobec religii*, „Ethos” 2009, nr 87-88, s. 208-214.
- *Donosy na Józefa Mackiewicza*, „Archiwum Emigracji” 2009, z. 1 (10), s. 173-180.
- *Bez „beletrystycznych udogodnień”*, „Nowe Książki” 2009, nr 1 (1079), rec. z: B. Toporska, *Spójrz wstecz, Ajonie*, Londyn 2008.
- *„Obowiązek rzucenia prawdy w oczy świata”*, „Nowe Książki” 2010, nr 1 (1091), s. 61, rec. z: J. Mackiewicz, *Sprawa mordu katyńskiego*, Londyn 2009.
- *Józef Mackiewicz o zbrodni katyńskiej*, „Nowy Czas” (Londyn) 2010, nr 2 (138), s. 15.
- [rec z:] V. Wejs-Milewska, *Radio Wolna Europa na szlakach emigracyjnych pisarzy*, „Pamiętnik Literacki” 2010, z. 3, s. 207-215.
- *O trudnej sztuce czytania Miłosza (ze zrozumieniem) słów kilka*, „Postscriptum Polonistyczne” 2011, nr 1 (7).
- *Ślady zaniedbań*, rec. z: P. Tański, *Ślad. Świat poetycki Jerzego Hordyńskiego*, „Archiwum Emigracji” 2012, z. 1-2 (16-17).
- *Barbara Toporska (1913-1985)*, „Nagyvilág” 2014, nr1, przekład na węgierski Mihályi Zsuzsa.
- *O lekcji emigracyjnej polszczyzny przez Michała Chmielowca Sławomirowi Mrożkowi udzielonej (i kilku innych sprawach)*, „Archiwum Emigracji” 2013 [fakt. 2014], z. 1 (18).
- *Zagadka pierwszego w Europie przedruku "Ballady o Churchillu" Kazimierza Wierzyńskiego*, „Sztuka Edycji” 2015, nr 2 (8).
- *O "Sielance stołecznej" Jerzego Pietrkiewicza w stulecie urodzin jej autora*, „Litteraria Copernicana” 2016, nr 4(20).
- *Biografia Leopolda Tyrmanda*, rec. z: M. Woźniak, *Moja śmierć będzie taka, jak moje życie*. Biografia Leopolda Tyrmanda, „Litteraria Copernicana” 2017, nr 2 (22).

#### **D: Hasła słownikowe i encyklopedyczne:**

- *Szechter Szymon*, [w:] *Leksykon kultury polskiej poza krajem od roku 1939*, red. K. Dybciak, Z. Kudelski, t. 1, Lublin 2000, TN KUL, s. 424-426.
- *Toporska (właśc. Mackiewiczowa) Barbara*, tamże, s. 446-447.
- *Kontra – wydawnictwo*, tamże, s. 181.
- *Strzałkowski Wiesław (1909-1988)*, pisarz, minister Rządu RP na uchodźstwie, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, z. 183, t. XLIV/4, Warszawa-Kraków 2007, s. 586-589.
- *Szechter Szymon (1920-1983)*, historyk, prozaik, tłumacz, wydawca, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, z. 195, t. XLVII/4, Warszawa-Kraków 2011, s. 586-588.

#### **E: Prace redakcyjne:**

Seria edytorska pt. *Dokumentacja życia literackiego kręgu londyńskich "Wiadomości" (1945-1981)*, pod red. ....

- t. 1: Zygmunt Haupt, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. A. Madyda, Toruń 2014, Wyd. Naukowe UMK.
- t. 2: Józef Wittlin, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. J. Olejniczak, Toruń 2014, jw.
- t. 3: Leopold Tyrmand, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. M. A. Supruniuk, Toruń 2014, jw.
- t. 4: Ferdynand Goetel, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. M. Ł. Lutomiński, Toruń 2014, jw.
- t. 5: Michał K. Pawlikowski, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. P. Rambowicz, Toruń 2014, jw.
- t. 6: Janina Surynowa-Wyczółkowska, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. J. Krasnodębska, Toruń 2014, jw.
- t. 7: Janusz Kowalewski, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. P. Matusiak, Toruń 2014, jw.

- t. 8: Gustaw Herling-Grudziński, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. M. Supruniuk, Toruń 2015.
- t. 9: Józef Łobodowski, *Listy do redaktorów "Wiadomości"*, oprac. P. Libera. Toruń 2015.
- t. 10: Marian Hemar, *Listy do Mieczysława Grydzewskiego*, oprac. W. Lewandowski. Toruń 2015.
- t.11: Michał Chmielowiec, *Wybór pism krytycznych i korespondencji z lat 1946-1969*, oprac. R. Moczkoan, Toruń 2015.